

Innmelding av forslag til endring av pensum

(fylles ut av underviser i samråd med avdelingsleder)

Endringen gjelder:	4. avdeling, rettsfilosofi. 5 studiepoeng
Beskrivelse av endringsforslag: Nøyaktig forfatter, tittel, årstall og sidetall på pensum som ønskes vedtatt	NYTT PENSUM: Askeland, Bjarte, «Rettskildelærens utvikling i rettsteoretisk belysning», <i>Jussens Venner</i> 2003 s 8-23. Graver, Hans Petter, «Teknisk juss», bokkapittel i <i>hva er RETT</i> , Universitetsforlaget, Oslo, 2011, 3. opplag 2018, s. 41-57 Graver, Hans Petter, «Rettsretorikk», <i>Juridisk metode og tenkemåte</i> , Høgberg, Alf Petter, og Øyrehagen Sunde, Jørn (red.), Universitetsforlaget, Oslo, 2019, s. 639-658. Blandhol, Sverre, «Juridisk metode og den nordiske rettspragmatisme», <i>Juridisk metode og tenkemåte</i> , Høgberg, Alf Petter, og Øyrehagen Sunde, Jørn (red.), Universitetsforlaget, Oslo, 2019, s. 623-638 Samuelsson, Joel, «Hermeneutik», <i>Juridisk metodlära</i> , Nääv, Mria og Samboni, Mauro (red.), Studentlitteratur, Lund, 2013, 2. opplag, 2018, s. 377-399. Bergo, Knut, «Rettskildelærens gjenstand og metoder – en kritikk», <i>Juridisk metode og tenkemåte</i> , Høgberg, Alf Petter, og Øyrehagen Sunde, Jørn (red.), Universitetsforlaget, Oslo, 2019, s. 609-622. Tande, Knut Martin, «Individuelle valg og vurderinger i rettsanvendelsesprosessen», <i>Jussens Venner</i> , 2011, s. 1-36. Baldersheim, Erlend, «Høggir og tomgang i rettskjeldelära», <i>Jussens Venner</i> , 2017, s. 343-377. Ikdahl, Ingunn, «Om kvinnerett og kjønnsperspektiv», <i>Juridisk metode og tenkemåte</i> , Høgberg, Alf Petter, og Øyrehagen Sunde, Jørn (red.), Universitetsforlaget, Oslo, 2019, s. 659-682. Brækhus, Hege, «Ekteskap, kjærlighet og likestilling», <i>Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål</i> , 2006 s. 73-88.

Begrunnelse for endringsforslag:	<p>Etter mange år med samme pensum og opplegg, ønsker den nye foreleseren i faget å foreta en større revidering. Tematisk er det fortsatt rettsfilosofi i et metodisk perspektiv som utgjør hoveddelen av faget, og feministisk rettsteori står fortsatt på programmet.</p> <p>Endringsforslagene er primært begrunnet i et ønske om fornyelse. I tillegg til at en del «gamle traverser» byttes ut med nyere metodeartikler medfører endringen at det tas inn flere og litt andre perspektiver. Forslagene til pensumendringer har dessuten sammenheng med den nye foreleserens pedagogisk utviklingsprosjekt som omhandler gjennomføringen av undervisningen i Rettsfilosofifaget. Utviklingsprosjektet handler om å få til bedre studentaktivitet og om tilgjengeliggjøring av tungt teoretisk stoff, og de foreslåtte artiklene er valgt ut også med tanke på dette, idet de antas å være lettere tilgjengelig for studenter på 4. avdeling enn det tidligere pensumet. De synes også godt egnet til å skape engasjement blant studentene.</p>
Oppdatert pensumliste: - Lim inn oversikt over någjeldende pensum i faget med «spor endring» som viser hva som foreslås tatt ut og satt inn	<p><u>Innledning av Dag Michalsen, Eva Maria Svensson og Kristine H. Korsnes. (Kompendium tilgjengelig i Canvas), s 1-8.</u></p> <p>Askeland, Bjarte, Rettskildelærens utvikling i rettsteoretisk belysning, Jussens Venner 2003 s 8-23.</p> <p><u>Graver, Hans Petter, «Teknisk juss», bokkapittel i <i>hva er RETT</i>, Universitetsforlaget, Oslo, 2011, 3. opplag 2018, s.41-57</u></p> <p><u>Graver, Hans Petter, «Rettsretorikk», <i>Juridisk metode og tenkemåte</i>, Høgberg, Alf Petter, og Øyrehagen Sunde, Jørn (red.), Universitetsforlaget, Oslo, 2019, s. 639-658.</u></p> <p><u>Blandhol, Sverre, «Juridisk metode og den nordiske rettspragmatisme», <i>Juridisk metode og tenkemåte</i>, Høgberg, Alf Petter, og Øyrehagen Sunde, Jørn (red.), Universitetsforlaget, Oslo, 2019, s. 623-638</u></p> <p><u>Samuelsson, Joel, «Hermeneutik», <i>Juridisk metodlära</i>, Nääv, Maria og Samboni, Mauro (red.), Studentlitteratur, Lund, 2013, 2. opplag, 2018, s. 377-399.</u></p>

Bergo, Knut, «Rettskildelærens gjenstand og metoder – en kritikk», *Juridisk metode og tenkemåte*, Høgberg, Alf Petter, og Øyrehagen Sunde, Jørn (red.), Universitetsforlaget, Oslo, 2019, s. 609-622.

Tande, Knut Martin, «Individuelle valg og vurderinger i rettsanvendelsesprosessen», *Jussens Venner*, 2011, s. 1-36.

Baldersheim, Erlend, «Høggir og tomgang i rettskjeldelæra», *Jussens Venner*, 2017, s. 343-377.

Ikdahl, Ingunn, «Om kvinnerett og kjønnsperspektiv», *Juridisk metode og tenkemåte*, Høgberg, Alf Petter, og Øyrehagen Sunde, Jørn (red.), Universitetsforlaget, Oslo, 2019, s. 659-682.

Brækhus, Hege, «Ekteskap, kjærlighet og likestilling», *Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål*, 2006 s. 73-88.

Bernt, Jan Fridthjof, Det juridiske fortolkningsfellesskap som referanseramme for avgjørelse av juridiske tvilsspørsmål, *Arbeid og rett: festskrift til Henning Jakhellns 70-årsdag 2009* s. 31-43. (Kompendium tilgjengelig i Canvas).

Bernt, Jan Fridthjof, Hva skjedde med rettsrealismen?, *Jussens Venner* 2014 s. 139-161.

Blandhol, Sverre, Pragmatismens aktualitet i rettsvitenskap og rettsanvendelse, *TfR* 2004 s. 365-390.

Graver, Hans Petter, Keiserens garderobe: Eckhoffs rettskildelære og utfordringer fremover, *Tidsskrift for rettsvitenskap* 2000 s. 429-476.

Graver, Hans Petter, Fornuft og følelser – om klassisk retorikk som modell for moderne juridisk metode, *Tidsskrift for Rettsvitenskap* 2007 s. 527-562.

Kinander, Morten, En kritisk vurdering av moderne hermeneutisk rettsteori, *Retfærd* nr. 103, 2003 s. 14-22.

Straff: Jacobsen, Jørn RT, Fiksjon utan moral eller konstruksjon utan verdi? Om det ideologiske grunnlaget for straffansvar for juridiske personar, *Tidsskrift for strafferett*, 2009, s 43-74.

Feministisk rettsteori: Jørgensen, Stine, Feministisk rettsteori, *Retfilosofi i Centrale tekster og temaer*, Ole Hammerslev og Henrik Palmer Olsen (red.), Hans Reitzels Forlag, København 2011, s. 665-683 (uten referanseliste t.o.m. s. 680). (Kompendium tilgjengelig i Canvas).

Totalt antall sider pensum i faget før og etter endring:	Før: 231 sider Etter: ca. 210 sider
Særskilt begrunnelse ved eventuelt avvik fra gjeldende pensumnorm (jf. pensumnorm angitt på siste side):	
Er aktuelle kjønnsperspektiv inkludert i det foreslåtte pensum og/eller er det kjønnsbalanse blant forfatterne av pensum i faget?	Kjønnsperspektivet er definitivt inkludert og ivaretatt i pensumforslaget idet to av ti artikler handler om feministisk rettsteori. Begge artiklene er også skrevet av kvinner (Ikdahl og Brækhus). Foreleser har forsøkt å finne relevante tekster skrevet av kvinner også til de andre temaene, men dessverre uten hell.
Eventuelle andre merknader:	Bergo-artikkelen har vært på pensum på 3. avdeling i to år, men den vil bli foreslått tatt ut derfra fordi tematikken behandles i andre artikler. Det betyr at noen studenter har møtt på artikkelen før, men under helt andre forutsetninger. Det vurderes derfor ikke å være problematisk at den tas inn på pensum i rettsfilosofi der den vil brukes på en annen og mer inngående måte.
Samlet vurdering fra avdelingsleder: Støtter avdelingsleder forslaget til pensumendring? Hvis avdelingsleder er forslagsstiller: Støtter underviserne i faget pensumendringen?	Endringsforslaget synes godt gjennomtenkt og fremstår alt i alt som en positiv fornyelse av faget. Pensumet avspeiler spennende faglige motsetninger, som synes godt egnet til å engasjere studentene. Ja. Endringen nødvendiggjør endring også av fagbeskrivelse / læringsutbyttebeskrivelsene: <div style="text-align: center;"> ☐ Ja X ☐ Nei </div> Endringen foranlediger behov for en liten endring i <i>fagbeskrivelsen</i> . Etter avtale med prodekan skal denne endringen gjøres til neste år, og IKKE stå i veien for at pensum endres nå.

	<p>Det som skal endres er én (strengt tatt unødvendig setning) sist i fagbeskrivelsen: «Temaet omfatter aktuelle rettsfilosofiske diskusjoner i sammenheng med straff, menneskerettigheter og feministisk rettsteori.»</p> <p>Setningen skal fjernes ved neste anledning fordi denne spesifiseringen er ikke lenger er presis når pensum endres.</p>
<p>For administrasjonen:</p> <p>Om beskrivelsen av endringsforslaget ikke er i overensstemmelse med Leganto, må avdelingsleder kontaktes og korrigere forslaget</p>	<p>Alle saker opprettes på sak ePhorte 2021/3162 Samlesak – pensumendringer og endringer av fag-/emnebeskrivelser høstsemesteret 2021.</p> <p>Forslaget til endring er i overensstemmelse med Leganto og lagt inn i Leganto på vent</p> <p style="text-align: center;"> ☐ Ja ☐ Nei </p>

- **Sidetallsnorm pensum - gjeldende fra og med studieåret 2020/2021**
(fastsatt av Studieutvalget i sak SU 62/19 den 22.11.2019 og sak SU 8/20 den 31. 01.2020)

Studieprogram/nivå	Antall pensumsider per studiepoeng
Master i rettsvitenskap, 1. - 3. avdeling	30-40
Master i rettsvitenskap, 4. avdeling	40-45
Master i rettsvitenskap, 5. avdeling	45-55
Master of Laws in the Law of the Sea	45-55
Nordic Master's Degree Programme in Environmental Law	55-65

- **Kvalitative retningslinjer:**

Rettskilder som lovtekster, traktater, forarbeider, rettsavgjørelser mv. skal normalt ikke inngå i pensum.

Vi anvender og skiller ikke mellom innførings-, hovedlitteratur, anbefalt litteratur, tilleggslitteratur e.l.

- **Frister:**

Fag/emner som skal tilbys kommende høstsemester:

Pensumendringssak må fremmes for administrasjonen senest 14. dager før siste SU-møte før Legantofristen

1. juni: UiTs frist i Leganto

Fag/emner som skal tilbys kommende vårsemester

Pensumendringssak må fremmes for administrasjonen senest 14. dager før siste SU-møte før Legantofristen

15. november: UiTs frist i Leganto

Dersom pensumendringer nødvendiggjør endringer i fagbeskrivelsen og/eller læringsutbyttebeskrivelsen, gjelder tidligere frister.

Endringer av fagbeskrivelse/læringsutbyttebeskrivelser må være *vedtatt* av Studieutvalget senest i løpet av januar for kommende høstsemester og i løpet av august for kommende vårsemester. Dette følger av felles frister ved UiT i systemet Emne på Nett (EpN). Frist 1. september.

For at Studieutvalget skal rekke å behandle dem i tide, må avdelingsleder sammen med administrativt ansvarlig for avdelingen melde inn sak om endring senest 14 dager før vårens og høstens første SU møte.

Følgende gjelder høsten 2021:

Møtedato i Studieutvalget	Innmeldingsfrist saker
27. august 2021	13. august 2021
15. oktober 2021	1. oktober 2021
3. desember 2021	19. november 2021

- **Innsending av mal**

Utfylt mal sendes til administrativt ansvarlig for avdelingen:

Ola Lund Eide (1.- og 4. avdeling): ola.l.eide@uit.no

Karin B. Eriksen (2.- og 3. avdeling): karin.b.eriksen@uit.no

Thorbjørg Hroarsdottir (5. avdeling): thorbjorg.hroarsdottir@uit.no

Lene Emilie Øye (LLM, NOMPEL, JUR-3621 og JUR-3624): lene.e.oye@uit.no

NB: kopi til Hege Skarsfjord (hege.skarsfjord@uit.no)